

ČINNOSTI INFORMAČNEJ KANCELÁRIE PRE OBETE TRESTNÝCH ČINOV

ACTIVITIES OF THE INFORMATION OFFICE FOR VICTIMS OF CRIMINAL OFFENSES

KATARÍNA KVAŠŇOVSKÁ

ABSTRACT: *The article deals with the issue of helping victims of crimes. It describes the National Project of the Ministry of the Interior of the Slovak Republic entitled "Improving the access of victims of crimes to services and creating contact points for victims". The activity of these contact points - Information offices - is presented in the contribution.*

KEYWORDS: *crime prevention, assistance to victims, crime, national project.*

ÚVOD

Hlavnou úlohou projektu s názvom „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“ je poskytovanie služieb obetiam trestných činov. Projekt realizuje Ministerstvo vnútra SR prostredníctvom odboru prevencie kriminality kancelárie ministerky vnútra SR. Prostredníctvom Informačných kancelárií je klientom sprostredkovaná a poskytovaná pomoc od roku 2019. Počet klientov v súčasnosti dosiahol číslo 3 261. V 1 431 prípadoch pracovníci poskytli pomoc občanom vo veku od 18 do 60 rokov. V 1 067 prípadoch šlo o seniorov vo veku nad 60 rokov. V 52 prípadoch šlo o deti a mládež do 18 roku veku. V 710 prípadoch sa klient rozhodol neuviesť svoj vek. Z celkového počtu klientov bolo 1 235 mužov a 2 021 žien.

1. NÁRODNÝ PROJEKT MINISTERSTVA VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Informačnú kanceláriu v Žiline a jej detašované pracovisko v Ružomberku od roku 2019 do týchto dní (jún 2023) vyhľadalo 351 občanov. V 200 prípadoch šlo o občanov vo veku od 18 do 60 rokov, v 101 prípadoch šlo o seniorov vo veku nad 60 rokov, v 49 prípadoch bez uvedenia veku. Zo všetkých klientov IK Žilina prevažujú ženy (245). Pracovníčky IK Žilina poskytujú pomoc širokej škále obetí trestných činov – od obetí podvodov na senioroch až po obeť šikanovania/kyberšikanovania či domáceho násillia. Ako príklad je možné uviesť poskytovanie pomoci klientke, ktorá sa na IK Žilina obrátila s prosbou o pomoc. Klientka je matkou piatich detí, pričom dve najmladšie sú neplnoleté a jedno z nich zdravotne postihnuté. Klientka uvádzala, že sa voči nej manžel správa násilne, fyzicky ju napáda. Po nejakom čase využíval aj psychický nátlak na klientku pomocou detí, ktoré boli otcom nabádané, aby matku neposlúchali a robili jej „napriek“. Situácia sa zhoršila do takej miery, že po nátlaku zo strany otca sa jedna z dcér pokúsila o samovraždu. V rovnakom období bola ďalšia z dcér klientky znásilnená a následne hospitalizovaná na psychiatrickom liečení. Informačná kancelária v Žiline si tak v tomto prípade plnila oznamovaciu povinnosť a bol podaný podnet na KR PZ SR na manžela za psychické a fyzické týranie blízkej a zverenej osoby. Rovnako tak bola klientke poskytnutá podpora a to v právnom usmernení, príprave na vyšetrovanie a samotného výsluchu, nasmerovaná na akreditovaný subjekt poskytujúci pomoc obetiam domáceho násillia ako aj podpora pri podaní neodkladného opatrenia v prípade zákazu priblíženia, kontaktovania a zákazu vstupu do obydliia.

2. PREVENTÍVNE AKTIVITY INFORMAČNEJ KANCELÁRIE ŽILINA

Okrem priamej komunikácie s klientmi sú súčasťou pomoci obetiam trestných činov aj vzdelávacie preventívne aktivity. Deti a mládež sú jednou z hlavných cieľových skupín, ktorým sa pracovníci IK venujú - s témami ako napr. „Šikanovanie a kyberšikanovanie“, „Internetová bezpečnosť“, „Nenávistné prejavy“, „Mediálna gramotnosť“ či „Prevencia obchodovania s ľuďmi“. Žilinská IK zrealizovala doposiaľ 297 týchto aktivít pre 7 226 účastníkov.

Pracovníci Informačných kancelárií na stretnutiach a vzdelávacích preventívnych aktivitách poukazujú aj na oznamovaciu povinnosť. Štátne orgány, vyššie územné celky, obce a iné právnické osoby sú v zmysle zákonných ustanovení povinné bez meškania oznamovať orgánom činným v trestnom konaní skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin. Pri neoznámení alebo neprekazení niektorých trestných činov však môže nastúpiť aj trestnoprávna zodpovednosť jednotlivca, ktorý sa hodnoverným spôsobom dozvedel o tom, že niekto iný spáchal, pripravuje alebo pácha trestný čin. V Žilinskom kraji sa, aj prostredníctvom aktivít IK Žilina, podarilo podporiť pedagógov v plnení si oznamovacej povinnosti v prípadoch šikanovania a kyberšikanovania na školách, pokiaľ sa vyskytnú v školskom prostredí. Pedagógovia častokrát s pracovníčkami žilinskej IK konzultujú spôsob plnenia si oznamovacej povinnosti voči zodpovedným orgánom. Zároveň si spätne medzi sebou odovzdávajú informácie o tom, ako presne v takýchto prípadoch na školách postupujú, napr. na stretnutiach Regionálnej platformy pre obeť trestných činov Žilina, ktorú organizačne zastrešuje práve IK Žilina.

V niekoľkých prípadoch sa tak priamo zástupcovia škôl, školský psychológovia či triedny učiteľia obrátili na IK Žilina so žiadosťou o pomoc pri usmernení postupu na oznámenie spáchania trestného činu. Ako príklad uvádzame zástupkyňu riaditeľa školy, ktorá kontaktovala IK Žilina na základe informácií poskytnutých pri vzdelávacej preventívnej aktivite na danej škole. V školskom kolektíve sa pomocou sociálnych sietí začali šíriť nahé fotografie jednej zo žiačok školy. Pedagogický kolektív zistil totožnosť páchateliek, ktoré si na sociálnej sieti vytvorili falošný profil mladého muža, pomocou ktorých tieto fotky od ich spolužiačky vylákali a následne rozšírili medzi ostatných žiakov. V tomto prípade tak bolo vedenie školy nasmerované na podanie podnetu vo veci nebezpečného elektronického obťažovania, pod ktoré spadajú práve prípady kyberšikanovania. Po dohode s pedagógmi boli následne na škole realizované vzdelávacie preventívne aktivity, pomocou ktorých bola žiakom priblížená ich trestnoprávna zodpovednosť ako aj trestné činy šírenia a propagácie detskej pornografie.

ZÁVER

Informačné kancelárie od 1. februára 2023 vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Katarína Kvašňovská, Mgr.

*Informačná kancelária pre obeť trestných činov Žilina,
Odbor prevencie kriminality, kancelárie ministra vnútra,
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
e-mail: katarina.kvasnovska@minv.sk*
